

BUDAPEST

T.

Magyar Nemzeti Muzeum

T. p

MAKSZKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyelvi: „Délbácska”
Novisad. Póstatárképzéztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. július 27.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., 10 óra 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Huszmillió dinárt utalt ki a kormány kukorica vetőmag beszerzésére

Az összes tartományok között osztják fel a hitelt. Öfelsége a király elé terjesztik a jóvátételi részesedés ügyében összehívott konferencia javaslatait

Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban tegnap tartották meg a harmadik konferenciát, melyet a jóvátételi részesedés kérdésében hívtak össze. A konferencián ezúttal is résztvett Uzunovics Nikola tárcanélküli miniszter, Srskics Milán dr. igazságügyminiszter, Kumanudi Koszta tárcanélküli miniszter, Svrljuga Sztankó pénzügyminiszter, továbbá Szpalajkovics párisi jogszláv követ, Gyurics Györgye londoni követ és Boskovics Mate, a jóvátételi bizottság jogszláv referense. A konferencia elhatározta, hogy

javaslatait a király elé terjeszti jóváhagyás végett.

Beogradból érkezett jelentések szerint az angol kormány már javaslatot tett, hogy Jugoszláviát is meghívják a jóvátételi konferenciára.

Jugoszlávián kívül még Görögország, Lengyelország, Csehszlovákia és Portugália kap megívást a kon-

ferenciára.

A kormányhoz közelálló körök értesülése szerint a kormányok konferenciáját augusztus 15-én tartják meg valószínűleg Hágában vagy Brüsszelben.

A közoktatásügyi miniszter a királynál.

Makszimovics Bozsa közoktatásügyi miniszter tegnap Topolán volt, ahol külön kihallgatáson jelent meg a királynál. A miniszter reszortügyekről referált öfelségének

Husz millió dinár vetőmag beszerzésére

A minisztertanács határozata alapján Franges Ottó földművelésügyi miniszter

husz millió dinárnyi hitelt utalt ki kukorica vetőmag beszerzésére.

A hitelt az egyes tartományok között osztják ki.

Konziliumot tartanak az orvosok Poincaré betegágánál

Ha a beteg állapota nem javul, Briand fogja helyettesíteni az ügyek vezetésében

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök állapotában tegnap némi javulás állott be, mindazonáltal kétségtelen, hogy Poincaré betegsége komoly aggodalomra ad okot.

Az orvosok kedden konziliumot tartanak Poincaré betegségről s a konzilium eredményétől függ,

szükségesnek tartják-e a műtét beavatkozását.

Poincaré tegnap Briand külügyminiszter és Tardiaux látogatását fogadta. Az esetben, ha Poincaré betegsége hosszabb ideig eltartana,

Briand veszi át a miniszterelnökség ügyeinek vezetését.

A kommunisták augusztus elsejére tervezett véres zavargását egész Európában leleplezték

A szovjet elsősorban Párist akarta forradalmasítani — Magyaránnyu előkészületeket tettek a kommunisták

Párisból jelentik: A rendőrség erélyesen folytatja a kommunisták elleni intézkedéseket. Tegnap délután egy nyomdában házkutatást tartottak és itt lefoglalták az Avant Garde kommunista lap összes példányait. A lapban lázító hangú felhívás jelent meg, amely arra izgatja a munkásságot, hogy augusztus elsején vonuljon ki az utcára és rendezzen erőszakos tüntetést.

Az elmúlt éjjel a rendőrfőkapitányság és rendőrlaktanya közötti telefonvezeték ismeretlen tettesek elvágta. A rendőrség azt hiszi, hogy a közelben dolgozó földmunkások követték e la tettet.

Menekülnek a vezérek

A párisi rendőrség, amely még idejekorán felfedezte az augusztus elsejére terve-

zett kommunista puccsot, elsősorban a kommunista vezéreket akarta ártalmatlanná tenni. A szervezkedés felfedezése után egyes kommunista vezérek igyekeztek biztonságba helyezni magukat, a rendőrségnek azonban mégis sikerült sok vezetőt elfogni. A házkutatások során talált okmányok alapján megállapítható, hogy egész Európában, de különösen

Franciaországban akartak magyaránnyu véres tüntetést rendezni a kommunisták.

A tüntetés megbeszélésére Brüsszelben konferenciát tartottak, amelyen Nyugateurópa összes államainak kommunista kiküldöttei résztvettek. A kommunisták a berlini tüntetés sikerén felbuzdulva, akartak Párisban is véres zavargásokat rendezni. Brüss-

zelben részletes terveket dolgoztak ki a zavargásokra vonatkozólag.

A párisi augusztus elsejének igen nagy fontosságot tulajdonítottak a kommunisták és a zavargások megrendezésére

Párisba küldték Thoret, aki a berlini véres tüntetést szervezte.

A párisi rendőrség azonban még idejekorán értesült a veszedelmes agitátor megérkezéséről és Achresben letartóztatta. A nála talált okmányok világosságot derítettek a moszkvai utasításokra, amelyek alapján kellett volna lefolyniok a zavargásoknak. Részletes intézkedések voltak az okmányokban, amelyek utasították a kommunistákat, hogy elsősorban

a hadiipar tbenítsák meg és azután akadályozzák meg a forgalmat. A csehországi mozgalom

Prágából jelentik: A lapok jelentése szerint a rendőrség leleplezte az augusztus elsejére tervezett kommunista összeesküvést és eddig 187 kommunistát tartóztattak le. A kihallgatások tegnap egész nap folytak. Az ügyészség államellenes izgatás és összeesküvés miatt indít eljárást a kommunisták ellen. A megtartott házkutatások alkalmával többek között antimilitarista röp iratokat is találtak, amelyeket a hadsereg tagjai között akartak szétosztani. Brünben augusztus 4-re hívtak össze népgyűlést a kommunisták, hogy ezzel megtéveszték a hatóságokat és augusztus elsején véres zavargást rendezzenek. Brünben nagyszámú csendőrséget vontak össze.

Franges nyilatkozata az agrárreformról

Nem hoztak végleges határozatot

Dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter tegnap délbén fogadta a sajtó munkatársait és a következő nyilatkozatot tette:

— Az agrárreform törvény alapját úgy dolgozták ki, amint azt a közgazdasági élet megkívánta. Egészen természetes, hogy a javaslat többi részéről a kormánynak kellett dönteni. A javaslat tanulmányozására ezért miniszterközi bizottságot küldtek ki, amelynek Uzunovics Nikola, dr. Srskics Milán, dr. Kumanudi Koszta, dr. Svrljuga Sztankó és dr. Mazsuranics Zselimir voltak a tagjai. Ennek a bizottságnak kellett azt az anyagot áttanulmányozni, ami az agrárreform végleges rendezéséhez kell. Ez a bizottság utolsó ülésén úgy döntött, hogy egy szakértőkkel kibővített bizottságot alakít, amelynek feladata, az agrárreform tekintetében végrehajtott eddigi helyzetet meghatározni. Eszerint

nem felel meg a valóságnak, hogy az agrárreformra vonatkozólag végleges határozat lenne.

Bármikor vállalkoznának újabb gyilkosságra,

ha írásban adják, hogy nem történik bajom, mondotta Lőrincz Imre, akiről az orvosszakértők megállapították, hogy súlyos elmebeteg

Valószínű, hogy a soförgyilkosság ügyében nem tartják meg a főtárgyalást — Lőrinc Imrét elmeorvosintézetbe szállítják — Hat hétig tartott az orvosszakértői vizsgálat — A napokban dönt a vizsgálóbíró Lőrincz Imre további sorsa fölött

Emlékezetes még az a borzalmas gyilkosság, amely az elmúlt télen a temerini országon történt s amelynek folyamán Lőrinc Imre bácsopolai fiatalember meggyilkolta Mijatovics Sztevan noviszádi sofőrt. Azóta már több hóna múlt el, de a vizsgálat még mindig nem fejeződött be. Időközben gyanús több gyanúok mérült fel arvonatkozólag, hogy Lőrinc Imre nem épelméjű, amit Lőrinc viselkedése is igazolni látszott, amelyet a fogházban tanusított. Szekulics Milán dr., Lőrinc Imre védője annak idején fellebbezést intézett az ügyész-séghez, amelyben

védence elmebeli állapotának a megvizsgálását kérte.

Az ügyészség hozzájárult a védőügyvéd indítványához s három orvost bízott meg Lőrinc Imre elmebeli állapotának a megvizsgálásával, nevezetesen Annau Rezső dr. noviszádi idegspecialistát, Sztanojevics dr. beográdi egyetemi tanárt és Niketics dr. kamenicai járásorvost.

Az orvosok hat hétig vizsgálták a gyilkos elmeállapotát, a legapróbb részletekre kiterjesztve megfigyelésüket. Ez a hatalmas munka most készült el s Annau Rezső dr. ideg orvos már be is terjesztette

hatvan oldalra terjedő szakvéleményét a vizsgálóbírónak.

Az orvosi szakvélemény minden tekintetben igazolni látszik, hogy Lőrinc Imre nem épelméjű s így büntetőjogilag egyáltalában nem vonható felelősségre. A vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy Lőrinc családjában felfelémenő ágon több elmebeteg volt s így a fiatal gyilkos tulajdonképpen terhelt, öröklött idegbajban, úgynevezett

dementia precoxban szenved.

Az orvosszakértői vizsgálat folyamán is teljes őszinteséggel magára vállalta a gyilkosságot Lőrinc Imre, sőt mi több, ke-
reken kijelentette,

bármikor hajlandó újabb gyilkosságot elkövetni, ha „írásban garantálják“, hogy nem történik semmi baja.

Ez a cinikus kijelentés is amellet vall, hogy Lőrinc Imre nem épelméjű.

A gyilkosság indító okaira vonatkozólag

Lőrinc szenzációs kijelentést tett s több egyént nevezett meg, akik a gyilkosságra felbújtatták, az erre vonatkozó részletek azonban a további vizsgálat érdekében nem közölhetők.

Ugyátszik, s ez az elmeszakértők véleménye is, hogy Lőrinc Imre súlyos elmebetegségét a felbujtók felhasználták, úgy hogy Lőrinc szügesztív hatások alatt követte el a borzasztó büneselkményt. Lőrinc nem ismerte áldozatát, soha életében előzőle nem látta, a gyilkosságot tehát azoknak a felbujtására követte el, akiknek

érdekében állott, hogy a sofőrt meggyilkolják.

Lőrinc tehát pusztán szerszám volt azok kezében, akik a sofőrt bizonyos okok miatt el akarták tenni láb alól, még pedig azért,

mert a sofőr olyan titkokat tudott, amelyeknek nyilvánosságra hozatala nem állott volna a felbujtók érdekében.

A vizsgálat folyamán kétségtelen megállapítást nyert, hogy

Lőrinc nem gyilkolta meg Schlegl Antalt, a zagrebi Novosztai főszerkesztőjét s így az erre vonatkozó kombinációk minden alapot nélkülöznek.

Ezt Lőrinc már azért sem tehetette meg, mert a Schlegl gyilkosság napján Topolán tartózkodott szüleinél s súlyos betegen ágyban feküdt.

Lőrinc elmebetegsége a fogságban jelentékenyen rosszabbodott. A fiatalember teljesen összeroppant s így sürgős gyógykezelésre szorul. Az ügyészség még a többi szakvélemények beérkezését várja s ha azok is azonosak lesznek dr. Annau véleményével,

Lőrinc Imrét azonnal elmeorvosintézetbe szállítják.

Ez esetben nem is kerül sor a főtárgyalás megtartására s az eljárást egyidejűleg megszüntetik ellene.

Lőrinc Imre egyébként teljesen közömbösen várja a végleges döntést büntügyében, mely annak idején olyan óriási feltűnést keltett. A fogházban éppen betegségére való tekintettel nem is foglalkoztatják, úgy hogy az ap legnagyobb részét semmittevéssel tölti el. Védőügyvédje és szülei is többször látogatják s ilyen alkalommal a szerencsétlen fiatalember keserves sirásra fakad.

Ezekután mindenki nagy érdeklődéssel várja a szenzációs bűntény újabb fejleményeit.

Lemond a bolgár külügyminiszter

A szófiai angol követ tiltakozása

Szófiából jelentik: Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy

Burov külügyminiszter rövidesen beadja lemondását

A szófiai angol követ tegnap megjelent

a külügyi hivatalban s tiltakozott a bolgár sajtó közleményei ellen, amelyek arról adnak hírt, mintha ő a jugoszláv-bolgár konfliktusban Jugoszlávia ellen foglalt volna állást.

A felszólamló bizottság először a jövedelmi adó kivetése ellen benyújtott panaszokat tárgyalja

Julius 29-én tartják meg az alakuló ülést s azontul minden nap délután 3 órától tárgyalják a fellebbezéseket

Jelentettük tegnap, hogy a jövedelmi, III. oszt. kereseti és forgalmi adó kivetése ellen beadott fellebbezések tárgyalására alakult felszólamló bizottság július 29-én délután 3 órakor kezdi meg működését a noviszádi pénzügyigazgatóság 17. sz. szobájában.

A bizottság elnöke Bugarszki Tódor pénzügyigazgató, helyettese Szavics Sztóján pénzügyigazgatósági főinspektor, referense Pruckner Vladimir pénzügyi inspektor s a referens helyettese Vukelics Vladimir pénzügyigazgatósági titkár.

A bizottság rendes tagjai a következők: Weiss Frigyes kereskedő, Noviszád, Ivandekics Lázár szabó, Szubotica, Marko Bogdan kereskedő, Kikinda, Manojlovics Glisa kereskedő, Sr. Karlovci, Racics Györgye kereskedő, Szombor, Nenadovics Vlada gyógyszerész, Noviszád, Pervaz Joca építész, Noviszád, Ernszt Bernát kereskedő, Noviszád.

Póttagok:

Milutinovics Laza kereskedő, Noviszád, Zsupanszki Jovan cipész, Noviszád, Putnik Misa kereskedő, Kikinda, Ivkovic Nikola kereskedő, Noviszád, Schoblocher Joszip fényképész, Petrovaradin, Jakovljevic Paja,

kereskedő, Noviszád, Novakovics Nikola kereskedő, Noviszád, Niketics Bózsza vendég-lős, Noviszád.

A „Délbácska“ munkatársa tegnap kérdést intézett a felszólamló bizottság munkájára vonatkozólag Pruckner Vladimir inspektorhoz, aki a következőket mondotta:

— Julius 29-én tartják meg az alakuló ülést s ugyanaznap délután 3 órakor már megkezdjük a tárgyalást.

Először Noviszád város felszólamlásait tárgyaljuk le, még pedig a kivetés ellen beadott rendes panaszokat, majd a 92-ik szakasz értelmében engedélyezett revíziókat és a közigazgatási bíróság által megsemmisített határozatokat

A noviszádi fellebbezésekkel valószínűleg július 29 és augusztus 3-ika között végzünk, azután pedig egy heti szünetet tartunk, hogy előkészíthessük a noviszádi járásra vonatkozó anyagot.

A jövedelmi adó kivetése ellen beadott fellebbezések letárgyalása után a többi járásokra kerül a sor, majd pedig letárgyaljuk a III. oszt. kereseti adóra, valamint a forgalmi adóra vonatkozó anyagot.

Molnár Sándornét adósai gyilkolták meg

Még nem tudják mennyi vagyona volt a meggyilkoltnak

Beográdból jelentik: Dr. Rajics Tósa becskerekai ügyvéd és Kardos Géza debreceni színigazgató, a meggyilkolt Molnár Irma unokaöccse, tegnap egész napon át azon dolgoztak, hogy megállapítsák mennyi vagyona is volt tulajdonképpen, Molnárnénak. Egyik bankból a másikba mentek és mindenhol érdeklődtek, nem volt-e ott betétje vagy tartozása Molnár Sándornénak. E tekintetben utjuk sok eredménnyel járt, mert betéteket, de tartozásokat is találtak.

Rajics Tosa dr. tegnap újságírókkal beszélgetve kijelentette, hogy a sajtó tulzott, amikor Molnárné vagyonáról írt. Egyesek 50 millió dinárra becsülték vagyonát, annyi azonban nincsen, talán még tíz millió dinár sincs. Véleménye szerint az egész hagyaték nem haladja meg az 5-6 millió dinárt. A vagyon nagyon szép így is, de nem annyi, amennyit a lapok írtak.

Mit mond az örökös?

Kardos Géza, Molnár Sándorné örököse munkatársunknak a következőket mondotta meggyilkolt nagynénjéről és a borzalmas eseményről:

— Elénken leveleztünk — mondotta munkatársunknak Kardos igazgató — és legutóbbi levele közvetlenül meggyilkolása előtti időből keltezett. Nagyon elfoglalt teremtettség volt szegény, azért mindig nekem írt, de meghagyta, hogy sorsáról beszámoljak asszony nővéreimnek.

Ugy hallottam, azt beszélük, hogy Molnárné engem akart egyedüli örökösnek, ezt nem hiszem, mert hiszen nővéreimmel is jó viszonyban élt és minden írásában meghagyta, hogy értesítem nővéreimet. Legutóbbi levelezőlapját például így kezdi: „Kedvesem! Neked írok, Te meg a testvéreidre értesítsd!”

Megmutatja a lapot is, intelligens, férfias írás, fegyelmezett sorokba írott, összefüggő kerek mondatok, stílárius szempontból is kifogástalan fogalmazásban, 71 éves írójának egészséges, fiatalos gondolkodására jellemző írás.

— Jagodics János konaki földbirtokos mondja — folytatja érdekes nyilatkozatát Kardos — hogy boldogult nagynéném állandóan azt hajtogatta, hogy reám hagyja egész vagyonát, de kizártam tartom, hogy nővéreimet ki akarta volna zárni az örökségből. Végrendeletet nem hagyott hátra és így vagyoni helyzete sem ismeretes előttem. Nagynénémnek volt egy bőrkötésű nagy könyve, ebbe jegyezte be a vagyonára vonatkozó adatokat.

Ez a könyv eltűnt, vagy legalább is nem került még elő, pedig elvesztése nagy veszteséget jelent, mert adósai névsorán kívül a kölcsönadott gazdasági felszerelést is feltüntette benne.

Remélem, hogy beográdi lakásán ez a bőrkötésű könyv is előkerül, addigra is a Konakon és Sztárilécen talált leveleiből és feljegyzéseiből igyekezem kihámozni anyagi körülményeit. A helyzetre jellemző egy konaki gépész előttem tett azon kijelentése, hogy Bókán, Konakon és Sztárilécen alig van lakos, aki Molnárnénak ne tartozna.

Legutóbbára 1918-ban voltam Sztárilécen látogatásban és nagynéném meghívására augusztusban ellátogattam volna birtokára. A szomorú eseményről Jagodics János táviratilag értesített.

A gyilkosságról, amennyire ismerem a nyomozás adatait, az a véleményem, hogy a tettest az öregasszony adósai között kell keresni.

— Mennyire becsüli özvegy Molnár Sándorné vagyonát? — kérdeztük.

— Nagynéném vagyonáról szóló hírek erősen tulzottak. Véleményem szerint, va-

gyona nem közelíti meg a husz millió dinárt.

Birtoka pontosan négyszáz hold, a konaki és a sztáriléci határban fekszik és mint a jásatomicsi telekkönyvi hivatalban megállapítottuk, tehermentes.

— Csütörtökön ügyvédemmel Beográ-

ba utazom, megtekintem nagynéném házait és érdeklődöm az örökség átvétele ügyében.

Mimica Sztevan beográdi kávé, aki állítólag fenyegető levelet írt Molnárnénak, azt vallja, hogy levelében szó sem volt a gyilkosságról, csupán arra kérte Molnárnét, hogy ne legyen szívtelen és ne tegye tönkre az adósság gyors behajtásával. Tud-e a Mimica Sztevan kávé és a nagynénje közötti kapcsolatokról?

— Hogy milyen összeköttetés állt fenn közöttük, nem tudom. Tény az, hogy élénken leveleztünk, mert nagynéném iratai között számos Mimicától származó cirilbetűs írást találtam. Ezeket a leveleket átadtam az ügyvédemnek.

Helyreállt a diplomáciai viszony Szovjetország és Anglia között

A részletes megbeszélések hétfőn kezdődnek Londonban

Londonból jelentik: Az angol kormány tegnap kapta meg az orosz kormány jegyzékét

a diplomáciai viszony újrafelvételéről.

A részletes tárgyalások hétfőn kezdődnek

Londonban. Henderson külügyminiszter kijelentette, hogy a diplomáciai viszony helyreállítására vonatkozó tárgyalásokat a leggyorsabb menetben kívánja lefolytatni, mert mindkét ország érdeke, hogy a diplomáciai viszony mielőbb helyreálljon.

Az 1914. év sorsdöntő napjai

A szerb királyság haderejének mozgósítása — Sztefanovics Dusán tábornok volt hadügyminiszter feljegyzései

A beográdi Vreme tegnapi számában nagyon érdekes visszaemlékezést kezd közölni. Sztefanovics Dusán tábornok, aki a világháború kitörése előtt és a háború elején Szerbia hadügyminisztere volt, a lap rendelkezésére bocsátotta történelmi fontosságú feljegyzéseit. Az alábbiakban kivonatolva közöljük a Vremeben megjelent feljegyzéseket.

A háború első sejtése

„Amint értesültem a sarajevói merényletről és láttam a helyzet komolyságát, azonnal fogatosítottam bizonyos katonai intézkedéseket. Ezen időben össze szereink Délszerbiában voltak, míg Szerbiában mindössze öt olyan ezred tartózkodott, a melyek az új területek ujoncaiból alakítottak. A bitolji ezred Valjevón, a bregalnici Kragujevácon, a vardari Beográdban, az ibári Zajecsáron és a kosovói Nisben állomásozott. Erős ezredek voltak ezek négy zászlóaljjal, mindegyikben három-négyezer ember.

Június 20-án (régi naptár szerint) előrelátva bizonyos nehézségeket, elrendeltem, hogy a Délszerbiában lévő ezredek tisztjeinek fele vonuljon be divíziójához. Érthető, hogy erről semmit sem mondtam néhai Pasics miniszterelnöknek.

Az ultimátum után

Július 10-én (a régi naptár szerint) adta át báró Giessl a monarchia ultimátumát. Amint átvettük az ultimátumot, Pasics azonnal elrendelte az összes minisztereknek, hogy jöjjenek Beográdba, nekem pedig elrendelte, hogy tartóztassam le Tankosics őrnagyot, amit meg is tettem. Ugyanaz nap, látva az ultimátum súlyos voltát, a miniszterelnök tudta nélkül közöltem az összes divízió parancsnokokkal, hogy tegyenek minden előkészületet a mozgósításhoz és hívják be a betegszabadságon és szabadságon lévő tisztjeiket. Magamhoz hívtam Pesics Dusán ezredest, a vezérkari főnök helyettesét és elrendeltem neki, hogy azonnal hívassa haza a külföldön tartózkodó Putnik vojvoda vezérkari főnököt és Pavlovics Zsivojin ezredest, segédjét. A kerületi ezredparancsnokságok sorozását megszüntettem. Személyesen közöltem Angyalkovics ezredessel, a dunai divízió parancs-

nokával, hogy vezényelje ki a beográdi helyőrséget a táborokba. Bojovics tábornoknak, az új területeken lévő csapatok parancsnokának telefonon rendeltem el, hogy inspekciós útjáról térjen vissza Szkoplyéba.

A háborús veszély nagyon közel volt és minden eshetőségre készen kellett lennünk.

Sztefanovics Sztepa tábornokot, aki Csacsakon töltötte szabadságát, Beográdba hívtam. Ezenkívül még több divízióparancsnok kapott parancsot divíziójának átvételére.

Aznap, amikor a táviró és telefon szétvitte az országban a háborús veszély hírére, felszólítottam a vasutak igazgatóságát, hogy készítsen mindent el a csapatszállításra. A szerbiában lévő öt ezred mindegyikéből egy-egy zászlóaljat küldtem a divízió székhelyére, hogy körülöttek gyűljenek össze a tartalékosok a mozgósítás elrendelésekor. Július 10-ike a háború előtti láz hangulatában telt el. A legnagyobb gyorsasággal készülődöttünk, nehogy az ultimátum következtében beállott események meglepessenek bennünket.

A mozgósítás előtt

Július 11-én délelőtt felkerestem Pasicsot.

— Mit csináljunk a hadsereggel, elnök ur, mozgósítsunk? — kérdeztem tőle.

Pasics szakállát tartva, elgondolkodva válaszolt:

— Most még ne tegyenek semmit. Holnap kilenc órakor mindent tudunk.

Erre visszatértem a hadügyminisztériumba és elrendeltem a beográdi katonai malom kiürítését és Nisbe való szállítását és intézkedtem, hogy elkészítsük a következő rendeleteket:

- a) a vonat átmegy katonai kezelésbe;
- b) a szávai hid aláaknázása;
- v) elkészíteni a nyomda részére az osztrák-magyar hadsereg adatait, hogy azt a tiszték között szétlehesen osztani.

A Narodna Banka trezorjának megmentése

Sztefanovics Dusán tábornok azután elmondja, hogy mentette meg a Narodna Banka trezorját és hogyan érkezett meg külföldről Putnik vajda.

A mozgósítás.

Julius 12-ike volt a sorsdöntő nap. Pasic személyesen vitte el az osztrák-magyar követségre az ultimátumra adott választ. A miniszterelnökségen azalatt összejöttek az akkori miniszterek: Pacsu, Jovanovics Lyuba, Gyurisics Marko, Jovanovics Jovan és Stefanovics Dusan tábornok hadügyminiszter, Protics Sztoján beteg volt és csak azon a minisztertanácsi ülésen vett részt, amelyet az ultimátum átvétele után tartottak meg Alekszandar trónörökös régens elnöke alatt.

Amikor Pasic visszatért, nagyon elmerült és komoly volt. Az ajtóból mondta:

— Véleményem szerint mindennek vége. Azt hiszem, induljunk azonnal Nisbe és hívassuk össze a szkupstinát Nisbe.

A diplomáciai viszony megszakítása és a monarchiának határainkon fogatosított háborus előkészületei szükségessé tették a mozgósítás elrendelését, ami július 12-én (a régi naptár szerint) meg is történt.

A mozgósítás elrendelése után a kormány áttette székhelyét Nisbe. Ugyanaznap megjelent az ukáz a hadseregek vezérkarának megszervezéséről, amely teljesen azonos volt az 1913. évi háborúval, azzal a különbséggel, hogy a dunai divízió 2. korosztályának parancsnoka Vaszics Milos nyug. ezredes lett. Az nap este táviratoztattam Misics Zsivojin nyug. tábornoknak Prokuplyéra, hogy 13-án jelentkezzen Nisben. Ez meg is történt és én megbízam Misics tábornokot a 2. hadsereg parancsnokságával, amíg Sztepanovics Vojvoda a vezérkari főnököt helyettesíti.

Nagy botrány a francia kamara ülésén

Az ellenzék tiltakozott az elnapolás ellen

Párisból jelentik: A kamara tegnap délutáni ülésén a beteg Poincaré helyett Barthou igazságügyminiszter olvasta fel a rendes ülészak lezárásáról szóló kéziratot. A kommunisták, radikálisok és szocialisták nagy lármával fogadták ezt és tiltakoztak a szünet megkezdése ellen, mert akkor a kamara nem szavazhatná meg az amnesztia rendeletet. Blum Leon élénken tiltakozott a kormány eljárása ellen. Szavai elvesztek az óriási lármában. A vihar csak nehezen akart lecsillapodni. Az elnök ezután napirendi indítványt tett, amit 271 szavazattal 251 ellenében elutasítottak. Erre az ülést felfüggesztették és tárgyalások indultak meg.

Az ülés újbóli megnyitása után Blum kérte a házat szavazza meg egyhangulag a napirendet, ami meg is történt.

A szenátus ratifikálta a washingtoni pénzügyi egyezményt 242 szavazattal 2 ellenében, miután Briand rámutatott a ratifikáció nagy fontosságára.

— Titokzatos diátragédia Németországban. Dortmundból jelentik: Tegnap éjjel két óraker egy vendéglőben megtartott bajtársi összejövetelről jöttek haza Steibach Hellmuth, egy építész 17 éves fia Dehler Frigyes nevű osztálytársával. Az uccán valamin összevesztek, mire Steibach elővette revolverét és Dehler fejbe lötte, aki holtan esett össze. Steibach erre átszaladt az ucca másik felére és ott föbelőtte magát. Ő is azonnal meghalt.

— Esti időjósítás. A budapesti meteorológiai intézet jelenti este tíz óraker: A Dunántulon zivataros esők voltak és a hőmérséklet lehült. A nyugati részeken tegnap este 6—8 fokkal volt alacsonyabb a hőmérséklet, mint előző napon, a déli részeken azonban még tart a meleg. Szegeden este hét óraker 30 fok, míg ugyanakkor Szombathelyen 17 fok volt a hőmérséklet. Prognózis: Változékony idő várható hősüléssel és helyenként zivataros esővel.

Alarcos rablóbanda tartja napok óta rettegésben a Székelyföldet

A betyárvilág romantikája és borzalmi feltámadtak Háromszékben és Csikmegyében — Egy napon kilenc autót állítottak meg és számtalan utast fosztottak ki

Brassót és környékét már napok óta egy vakmerő rablóbanda tartja rettegésben, mely élénken emlékeztet a betyárvilág romantikájára és borzalmaira. Az egész Székelyföld lázban van, mert a rablók senkít sem kimélnék s aki utjukba kerül, kifosztják s ha ellenkezik, leütik.

Az első vakmerő támadás még a múlt héten történt.

Balogh József sepsiszentgyörgyi lakos volt az első áldozat, aki az országuton haladt. Sepsiszentgyörgy közelében három felfegyverzett ember lépett mellé s mielőtt megkísérelhette volna az ellenállást, összekötötték s bekisérték az erdő egyik tisztására. Balogh Józsefnél az utonállók megmozgása alkalmával mindössze 180 lejt találtak, amit rózsasándori gesztussal visszazaadtak neki.

Röviddel később autó közeledett. A kocsi megállították a fegyveres férfiak s volán mellett ülő Stelián Jakab sofört megkötötték, kikutatták. Mindössze negyven lejt volt a megrémült ember minden vagyona, ezt a pénzt visszaadták s a sofört kényelmetlen helyzetében a kormány mellett hagyva, visszamentek a tisztásra és ebédelni mentek.

Néhány pernyi várakozás után megjelent a láthatáron egy hatalmas gépkocsi, — mint később kiderült Coveseanu Eremia sepsiszentgyörgyi szeszgyáros és bankigazgató autója. A kocsi a lövésre készen álló fegyverek előtt megállott.

Sorra szállították ki a rablók az utasait: az öreg Coveseanút, fiát és unokáját, Mikor az idős, hatvan esztendő Eremia Coveseanu megtudta, hogy miről van szó, megkísérelte az ellenállást, azonban

a banda egyik tagja husággal leütötte. A vérző embert a gép többi utasával egyetemben megkötötték s bevitték az erdőbe, ahol százezer lejnyi készpénzt s százezer lejt meghaladó ékszereket vettek el tőlük.

Pár perc múlva Lórinti József szentgyörgyi lakos észrevette az erdő szélén az összekötött Stelián sofört, akit ki akart szabadítani. Természetesen a három ember azonnal végzett újabb áldozatával s 326 lejnyi készpénzt elszedve, őt is megkötözték a társasághoz szállították.

Hangos szekézzörgés közepette közeledett az újabb áldozat, Mandovits Gerő, kilyéni kereskedő, aki szolgálja kíséretében ült a kocsin. Mandovitsékát ártalmatlanná tenni pillanat műve volt s az újabb két vendéget elhelyezve, a banditák újra az országutra mentek.

Ez volt azonban a vesztük. Mandovitsnak sikerült megszabadulni kötelékeitől s elmenekült.

alarmirozták a csendőrséget és a rendőrség teljes bűnügyi osztálya autókon kiszárgult a helyszínre. Azonban már későn érkeztek. A banditák ugyanis észrevették a togly szökését s fegyverekkel sakkban tartva a többieket, ismeretlen irányban elszöktek.

Egész csendőrhadsereg asszisztenciája mellett vasárnap ismét megismétlődik a támadás

Az eset természetesen hallatlan izgalmoba hozta az egész környék csendőrségét. A sepsiszentgyörgyi csendőrpáncsnok először katonai segítséget kért a banditák üldözésére, ezt azonban a katonai hatóságok megtagadták...

Igy aztán egy napi késéssel ugyan, de hallatlan lendülettel megindult az utonállók

hajszája...

Egész csendőrhadsereg lepte el a környék utjait s kutatta az erdőket, a csendőrnöknek a detektívek légiója segített nyomozni, azonban minden erőlködés hiábavalónak bizonyult, a banditáknak nyomaveszett.

De csak látszólag. Mert egy napi pihenő után, az egész nyomozógar-da asszisztenciája mellett amerikai hidegvérre emlékeztető nyugalommal, rózsasándori gesztusokkal sürün teletüzdelve, ismét megismétlődött az autófosztogatás

Ez alkalommal a Hatod nevű hegy gerincén operált ugyanaz a banda, most azonban valamivel kevesebb sikerrel.

„Udvariasak“ és „előzékenyek“ a rablók

Domokos Pál Péter csikszeredai tanár, akit a rablóbanda szintén elfogott és kifosztott, a következőket mondotta el élményeiről:

— Vasárnap délelőtt, gyönyörű és ragyogó időben vigan kerékpároztam Málnásfürdő felé. Egy óra után volt, amikor felértem a Hatod-hegy csucsára, különös hangra rezzentem fel: Egy rendőr-sip hasított bele a fenséges csendbe, majd „Allj!“ kiáltást hallottam.

Leugrottam gépemről s ebben a pillanatban egy álarcos, szuronyos fegyverét lövésre tartó, katonaruhás ember ugrott mellém, akit két társa követet. Utóbbi ketőnek korommal volt bekenve az arca, kezükben két-két revolver volt.

— Fel akezekkel! — vezényelte a szuronyos ember s megkérdezte, vajjon van-e fegyverem? Tagadó válaszomra pénzem után érdeklődött az álarcos, — aki nyilván vézére volt a kis bandának.

— Ezer lejem van, — mondtam — a belső tárcámban. Egy pillanat műve volt csupán s tárcám az utonállóhoz vándorolt át —. Ezután leszedték hátizsákomat is, melyben gummiköpenyemen, kabátomon, néhány ruhadarabon kívül turista felszerelése volt s udvariasan megkértek, hogy most már tegyem hátam mögé kezeimet. A páncsnak eleget tettem s ekkor megkötötték a kezeimet s miután barátságosan hátbaütöttek, bekisérték az erdőbe.

— Ne féljen, nem fog unatkozni, — biztattak az emberek. S igazat is mondtak, amennyiben az egyik tisztason, hátrakötötték kezekkel már egy egész nagy társaság ült.

A társaság tagjai valamennyien autón igyekeztek az országuton, mikor a fegyveres társaság feltartóztatta őket.

Ugy látszik a banda likőr-szakmában specializálta magát, mert ennek a támadásnak is meg van a maga szeszese áldozata Remete Mór szentgyörgyi likőrgyáros személyében

A 60—70 esztendő idős urat nem bántották ugyan, — általában feltűnően előzékenyek voltak az utonállók, — Remete Mór azonban mégis alaposan el volt keseredve, mert kétezer lejt készpénzen kívül, huszonezer lejt érő aranyórát s láncát is elszedték a rablók.

Mellette ült Batos Lajos, a likőrgyáros titkára, aki meglehetősen kedélyesen fogta fel a helyzetet. Batostól ugyanis mindössze egy három lejes cigarettaszípkát tudtak elszedni a kitűnő vendéglátók.

Bogdán György baróti soförtől és Ilyés Imre nevű utasától összesen ezeröttszáz lejt emeltek el a banditák. A harmadik autón dr. Tibó Samu szentgyörgyi orvos utazott. A 437 számú autó utasaitól hatszáz lejt

s egy cigarettatárcát zsákmányoltak az országutak modern Csák Mátéi.

Közben pedig megérkezik a negyedik autó is. Az utón három férfi és egy hölgy ült.

Zsilván József oklándi járásbíró, Szabados István banktisztviselő, Wittwer Márton állatorvos és egy hölgy voltak az újabb áldozatok.

HIREK

1929. július 27. Szombat.

Róm. kath.: Pantaleon. Protestáns: Olga. Gör. kel.: (jul. 14) Akila. A nap kel 4 óra 18 perckor, nyugszik 7 óra 10 perckor.

Időjárás: Az egész országban esendes, derült és szép idő volt. Noviszádon tegnap délben árnyékban 35 fok C, a maximum Mosztárban 37 fok C volt.

Időjóslás: Továbbra is derült idő várható, észak felől időnkénti felhőzettel. A hőmérséklet kissé esökken. Noviszádon mérsékelt északnyugati szél mellett a hőmérséklet 18 és 31 fok között fog váltakozni.

— **A beográdi obszervatórium időjárásjelentése.** A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékleteket jegyezték fel az ország egyes városaiban. Beograd 25, Lyublyana 23, Zagreb 23, Petrovaradin 26, Veliko Gradiste 26, Kovilyaca 25, Szarajevo 22, Uzice 22, Kragujevac 25, Kraljevo 24, Zajecsar 23, Vranje 27, Nis 25, Koszovszka Mitrovica 25, Szkoplye 26, Stip 23, Prilep 20, Pety 24, Kotor 26, Szplit 26, Bród 24. Az egész országban igen meleg idő volt.

— **A spanyol király visszatért Madridba.** Madridból jelentik: Alfonz király külföldi utjáról tegnap visszaérkezett Madridba, ahol ünnepélyesen fogadták.

— **Tartós a javulás Müller kancellár állapotában.** Heidelbergből jelentik: Müller-Francken birodalmi kancellár állapotában tartós javulás állott be. Visszaeséstől már nem tartanak az orvosok.

— **Stípi szokolok Nisben.** Nisből jelentik: Tegnap délután a stípi Szokol egyesület hetven tagja érkezett Nisbe. A város fényes fogadtatásban részesítette a szokolokat, akiknek a nevében Vuksán, a Szokol elnöke köszönte meg az üdvözléseket.

— **Ohridi dalárda noviszádi hangversenye.** A „Bilyena“ ohridi dalárda 23 énekesrel és 10 énekesnővel július 31-én este fél kilenc órakor Noviszádra érkezik. A dalárda augusztus 1-én a Lövdében nagy szabású hangversenyt tart.

— **Blériot a becsületrend parancsnokává nevezték ki.** Párisból jelentik: A köztársaság elnöke Blériot, a La Manche csatorna átrepülésének huszadik évfordulója alkalmából a becsületrend parancsnokává nevezte ki.

— **Változékony időt jósol a budapesti meteorológiai intézet.** A budapesti meteorológiai intézet tegnap délben a következő időprognózist közölte: Változékony idő, északnyugati szelekkel, egyes helyeken zivataros esőkkel s további hősüllyedés várható.

— **Eszperanto világkongresszus Budapesten.** Budapestről jelentik augusztus 2. és 5-ike között tartják meg Budapesten az idei eszperanto világkongresszust. A rendező bizottság értesítése szerint, a kongresszuson 37 nemzet delegátusa vesz részt.

— **Áramszünet.** E hó 28-án reggel 6 órától déli 12 óráig a Sremska, Radniczka, Strand ut, Straut, Kr. Matija, Recsna Flo-tila ucca és környéke ki lesz kapcsolva.

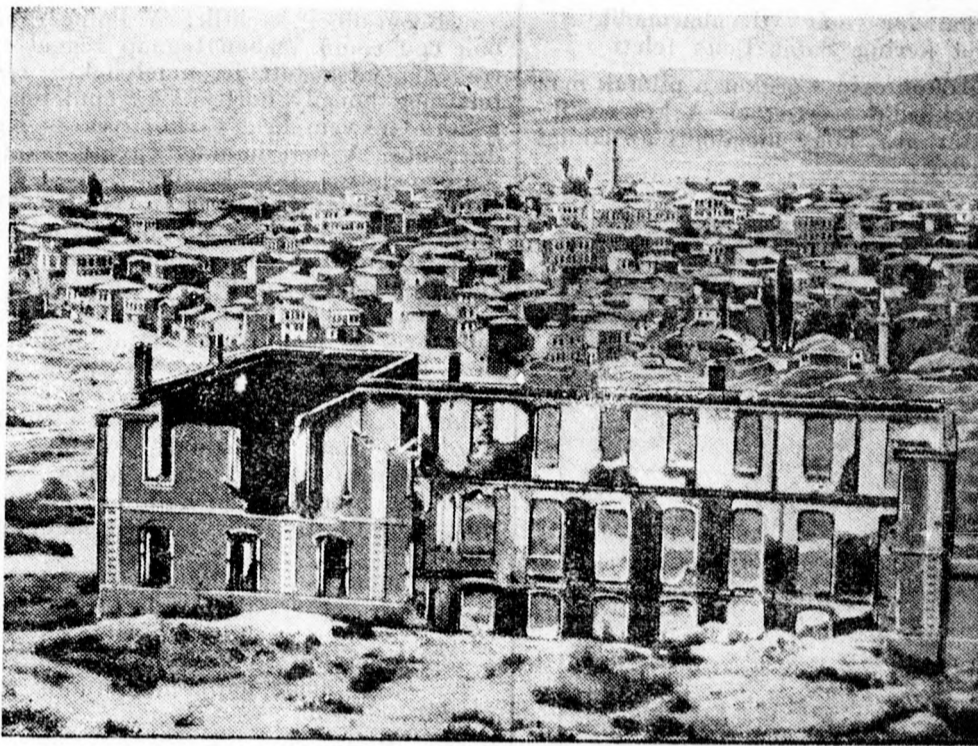
— **Hidasnémetinél megindult a forgalom.** Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt feltizenegy órakor érkezett meg az a vonat, amely a hidasnémeti állomásra hozta a cseh-szlovák vasutiszemélyeket. A forgalom tegnap délben indult meg ismét Hidasnémeti állomáson keresztül.

Oroszország a status quo visszaállítását követeli

Az orosz-kínai tárgyalás feltételei

Londonból jelentik: Az orosz-kínai tárgyalások még nem indultak meg, mert Oroszország a status quo visszaállítását követeli a keletkínai vasutakon, vagyis hogy Kína helyezze vissza a kiüzött szovjetorosz hivatalnokokat.

Az angorai nagy tűz, a melynél száz ház leégett

— **Mi az? Mi az? Mi az?** A Noviszádi Polgári Magyar Daloskör augusztus 4-én a Lövdében hangversenyyel és kabaréval egybekötött nyári mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 10 dinár.

— **Sikkasztó szubotikai tisztviselő a noviszádi fogházban.** A szubotikai rendőrség tegnap beszállította a noviszádi ügyészség fogházába Marjanusics Sztevant a szubotikai városi vámhivatal tisztviselőjét, aki 11.000 dinárt sikkasztott. Marjanusics a múlt év augusztusában átszökött Magyarországra, ahol annyira elrejtőzött, hogy a hatóságok nem akadtak nyomára. E hó 15-én azután visszaérkezett Szuboticára, ahol letartóztatták. Miután hivatalos pénzt sikkasztott és így a korrupciós törvény értelmében a noviszádi bíróság alá tartozik, átkísérték Noviszádra.

— **Fellner András Budapestre érkezett.** Budapestről jelentik: Fellner Henrik András, miután ártatlansága beigazolást nyert, elutazott Abbáziából Budapestre, ahová tegnap délben érkezett meg a déli pályaudvarra.

— **Sulyos autóbaleset Budapesten.** Tegnap délelőtt sulyos baleset történt Budapesten az Andrassy és Vilmos császár ut sarkán. A Deák Ferenc ucca felől 30-40 km sebességgel jött egy luxusautó, amelyet Angyal Rezső sofőr vezetett. A sofför a Vilmos császár uton ki akart kerülni egy kerékpárost, a volánt azonban nagyon jobbra rántotta, úgyhogy az autó belefutott az uton dolgozó aszfaltozó munkásokba és azután felugrott a járdára, ahol az éppen arra menő Wagner Rezsőt halálra gázolta, két más gyalogjárt pedig könnyebben megsebesített. Az aszfaltozó munkások közül Dobák János sulyosan megsérült és a mentők a kórházba szállították. Angyal Rezső sofört előállították a rendőrségen, míg nem tisztázódik a tényállás, hogy ki a felelős a balesetért.

— **Sulyos szerencsétlenség Kupuszinán.** Apatinból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt az elmúlt napokban Kupuszin községben. Sodd Pál, Buják György, Molnár Gáspár és Molnár Mátyás kupuszinai gazdák reggel csépelni kezdtek. Délutáni órákban hirtelen tűz ütött ki, amely rohamosan terjedni kezdett. Azonnal alar-mirozták a tűzoltóságot és a lakosságot, mely alkalommal több ember kocsin rohant

ki a helyszínre. Guzsavay György kupuszinai gazdálkodó szintén kocsival igyekezett a tűz színhelyére, amikor is a községháza előtt elhaladva, lovai a tüzet jelző lövésektől megbokrosodtak és elragadták a kocsit, úgy hogy Guzsavay György nem tudta megfékezni a vadul rohanó állatokat és egyszerre csak kiesett a kocsiból. A lovak és a kocsit keresztlégzőlt a szerencsétlen emberen, aki vérben fetrengve maradt a helyszínen. Az odasiető emberek azonnal kocsira tették a haldokló embert és a szomborji kórházba szállították, ahol operáció alá vették. Az orvosok nem biznak felgyógyulásában. A tüzet két órai megfeszített munka után sikeresen lokalizálták.

— **Nagy robbanás egy angol hadihajón.** Maltából jelentik: A Devonshire angol hadihajón gyakorlatozás közben fellrobbant egy ágyúcső, hat tengerész meghalt és 17 sulyosan megsebesült.

— **Mussolini fogadta az orosz pilotákat.** Rómából jelentik: Mussolini olasz miniszter elnök tegnap este fogadta, a „Szovjet szárnya“ nevű orosz repülőgép pilótáit, akik európai körutjukon Rómába is ellátogattak.

— **A sztarkanizsai Iskolanővérek leánynevelő intézete szerb és magyar tanuló elemi és polgári iskolába járó bennlakó növendékeket vesz fel havi hatszáz dinár tartásdíjért.** (Mosás havonta ötven dinár).

— **Öngyilkos akart lenni egy inas.** Tegnap délután Kiss József 15 éves esztergályos inas öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Azonnal kiszállították a kórházba, ahol gyomormosást végeztek rajta. Állapota javul.

Ujitsa meg!
előfizetését ●

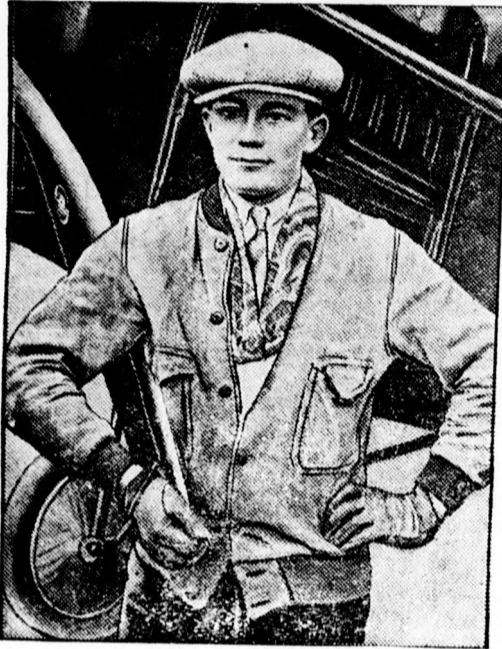
Már 300 órája tartózkodik a levegőben Jackson és Obrine repülőgépe

Tizenhárom napja kering a repülőgép Saint Louisa felett

Newyorkból jelentik: Dale Jackson és Forest Obrine amerikai pilóták repülőgépe még mindig a levegőben van.

A gépmadár már tizenharmadik napja kering Saint Louis felett

Csütörökön este 8 órakor a pilóták már 300 órai rekordidőt értek el. A két repülő el van határozva, hogy megdönti az eddigi világrekordot.

Dale Jackson

Fiu és leány testvérét keresi egy noviszádi leány, akit a háboru elején jószívű emberek örökbefogadtak

Kekies Dobrila, noviszádi tanítónő nevelte fel a kis hadiárvéd

Még a háboru elején történt, hogy Andrics Sztanka elvesztette édesapját, aki a háboruban elesett. Sztanka akkor még kis gyermek volt s apja halála után noviszádi selyemgyár egyik intézője fogadta magához, aki szegényes körülmények között felnevelte. A selyemgyárban ismerkedett meg a kisleánnyal Kekies Dobrila noviszádi tanítónő, akinek annyira megtetszett a kisleány, hogy azonnal a házába fogadta s most már ő gondoskodik a leány további neveléséről.

Kekies Dobrila időközben férjhez ment Guralj Emil, a verbászi cukorgyár mérnökéhez s magával vitte a leányt is új otthonába.

A kis Sztanka időközben serdülő leánnyá fejlődött s ma már 17 éves rendkívül eszes „kisaszszony”.

Mi sem természetesebb, hogy Sztanka minden tekintetben meg van elégedve sorával és hálás szeretettel csüng nevelőszülein s egyetlen kívánsága csak az, hogy viszontláthassa fiu és leánytestvérét. Sztanka ugyanis még emlékszik arra, hogy gyermekkorában sokat meséltek neki édesanyjáról, aki szintén a háboru alatt halt meg, nemkülönben Ljubica hugaról és Ljubomir fivérééről. Valaki annak idején elmondta, hogy Ljubica és Ljubomir a noviszádi Trandafil árvaházban nevelkedett, ahol Ljubomir kitanulta a szücs mesterséget.

Később egy Petrovics nevű szücs mesterhez került Ljubomir, akit gazdája Lju-

bicával együtt Beográdba vitt magával. Sztanka most arra kéri a jó embereket, akik bármit tudnak Ljubomir és Ljubica hollétéről értesítsék őt erről levélben, nevelőszülei verbászi címére. Egyetlen vágya, hogy testvéreit megtalálhassa, s reméli, hogy a jó emberek ebben segítségére lesznek.

Leütötte társát egy beográdi munkás

Beográdból jelentik: A Poincaré-uccában egy épülő házban tegnap reggel véres tragédia játszódott le, amelynek részleteit még homály borítja. Az épületen dolgozott Gutwein Frigyes kömives és Krifka Jure ács. A két munkás együtt lakott és nagyon jól megfértek. Tíz-tizenkét nap előtt azonban társaik észrevették, hogy köztük között megváltozott a baráti viszony, aminek okát azonban senki sem tudta megmagyarázni.

Tegnap reggel is hat óra előtt eljöttek a munkára, de nem együtt, mint azelőtt, hanem külön-külön. Először Gutwein jött, utána pedig Krifka. Gutwein rögtön munkához fogott és az uccáról az épületbe kezdte hordani a téglákat. Amint Gutwein bement az épületbe, Krifka utána osont és hátulról egy hatalmas doronggal úgy fejbe ütötte, hogy eszméletlenül összeesett.

A munkások ijedten szaladtak össze, a munkavezető pedig megkérdezte Krifkától:

— Miért ütötted agyon?

— Már nyolc napja nem tudok miatta aludni.

— Miért nem?

— Miért? Nyolc nap óta nem hagy nyugtot nekem.

A munkavezető tovább faggatta Krifkát, de az csak folyton ismételte amit először mondott. Közben a mentőkocsit elszállította az életveszélyesen megsebesült Gutweint, a rendőrségről pedig két detektív jött Krifkáért.

Krifka kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy Gutwein tartozott neki 130 dinárral és ezt nem akarta megfizetni. Több ízben kérte tőle a pénzt, de nem tudta megkapni tőle. Nem akarta most sem megütni, hanem csak megijeszteni. Krifkát a rendőrség őrizetbe vette és megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy mi készítette tulajdonképpen Krifkát tettére.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, július 27

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdejelentések. 12.45: A rádiókvartett hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17: Gyermekóra. 17.25: A rádió kvartett hangversenye. 18.20: Pavlovics Radmila egészségügyi előadása. 20: Gramofónhangverseny. 20.20: Szpaszics Velisláv előadása az újságírói életből. 20.45: A rádió zenekar hangversenye. 22.15: Ujsághírek. 22.25: Zsabarac M. paródiája: „Reinhardt Max Thália itélőszéke előtt”. 23: Rádió jazz hangverseny.

Zagreb. 13.15: Gramofónzene. 20.30: Zenekari hangverseny, utána zongorahangverseny.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házitriójának hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16: Józsa Rezső mesél a gyermeknek. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hírek. 17.15: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 18: Dr. Forró Pál novellái: 1. Az énekesnő. 2. Jolika tündérbájosasszony. Felolvassa a szerző. 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavilonból. 20.15: Közvetítés Csákvárról. A csákvári földmívelésügyek és

leányok előadása, „Háry János”. Daljáték négy felvonásban. 22.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

Berlin. 17: Humoreszkek. 17.30: Délutáni hangverseny. 20: Vidám „hétvége”. Utána tánczene, időjelzés.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Déli hangverseny. 16.30: Ifjúsági óra. 19.05: Szórakoztató zene. 19.40: Hegedűhangverseny. 20.15: Tánczene. 22.25: Katonazene.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 17: Gyermekmesék. 18: Gottfried Keller-est. 19: Kamarazene. 20: Cour-teline-est, utána esti hangverseny.

SPORT

Odzsaci—Szenta tenisz verseny a Hartmann serlegért vasárnap f. hó 28-án kerül lejátszásra. E nagyfontosságú mérkőzésre, mely elfogja dönteni, hogy melyik csapat kerül be a döntőbe, Odzsaci Tenisz-téamja a legkomolyabban készül fel. Papirforma szerint Odzsaci a favoritja a mérkőzésnek. A nap érdekessége Bokorné országos bajnoknő és a kitűnő formában levő odzsaci tenisz tehetség Matheiss Lenke találkozásánál. A két csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet Odzsaci: Flamann, Bilek, Dr. Ertl, Leszmeister, Matheiss Lenke, Paupert Hilda. Szenta: Bokor, Löbl, Slavnic, Dr. Bilicky, Hiszler, Bokorné, Beslicsné. A mérkőzések d. e. 9 órakor és d. u. 3 órakor veszik kezdetüket a Sporttelepi pályákon.

Vasárnap kettős futball meccs lesz Odzsacin. Fél 4 órakor játszik a Karavukovói TC az Odzsaci Ökonómia a Leszmeister serlegért, míg fél 6 kor a szinpatikus és nagy játékerőt képviselő szubotica Sport lesz az OSC vendége.

A Radnicski Sport Klub vezetősége felkéri a következő játékosokat, hogy ma szombat este fél 8 órakor a pályán megbeszélés miatt megjelenjenek: Kovácssevic, Rápoti, Hoffmann, Lenhardt, Báranyi, Veisz II., Boros, Veisz I., Burai II. Szakács, Mikics és Kurcz. Vezetőség.

A magyarországi uszóbajnokságok. Budapestről jelentik: A magyar uszósövetség augusztus 3-án és 4-én rendezi a Császár-fürdő uszodájában az 1929. évi uszó világbajnokságokat. A versenyeken a magyar uszógárda teljes létszámban vesz részt. Az uszósövetség rendkívül értékes dolgokat tüzött ki s csak az díszermekre 2200 pengőt költött el.

A német olimpiai vízipólócsapat 2:3 arányban súlyos vereséget szenvedett a belgaktól és franciáktól. A svédek ellen új csatársorral kísérleteznek a németek. Legújabb attrakciójuk Zipser, a két méter magas igazi germán óriás, aki a budapesti vízipólóbajnokságokban is résztvesz.

A Davis Cup tegnapi párisi döntőmérkőzésein a francia Borotra győzött az amerikai Lott ellen 6:1, 3:6, 6:4, 4:5 arányban. Cochet könnyen verte az amerikai Tildent 6:3, 6:1, 6:2 arányban.

KÖZGAZDASÁG

Termésjelentés. A Földmívelésügyi minisztérium július első feléről az alábbi vetési- és termési jelentést adta ki: Július első felében az időjárás meglehetősen esős volt, kivéve Délszerbia és a tengermellék egyes részeit, ami némileg hátráltatta a mezői munkát. Az esős idő azonban nagyon jót tett a kaszás, ipari és kerti növényeknek. Az aratás és szénakaszálás a legtöbb helyen megkezdődött. A buza igen jó hozamot ígér, amely az átlagnál több, de a tavalyinál kevesebb lesz. Minőségileg átlag jó lesz a buza. Az árpa minőségileg és mennyiségileg jó. A zab a kedvező idő foly-

tán megjavult és jó aratást ígér. A tengeri hozama kitűnő lesz, hasonlóképp a hüvelyeseké is. A szőlő a kemény tél ellenére elég jól fejlődik, már — főleg Szlovéniában — betegségek is jelentkeztek. Közepes, a reméltnél jobb szüret várható.

Uj részvénytársaságok. Dr. Svirjluga Sztanko a kereskedelmi miniszter helyettese a miniszterium hitelintézeti és biztosítási ügyosztálya előterjesztésére a következő részvénytársaságok megalapítását engedélyezte: Szücsipari r. t., Noviszád, egy millió dinár és Hotel Royal r. t., Beograd, két millió dinár alaptőkével.

ZARLATOK

Péntek, július 26

A DINÁR ÁRFOLYAMA

Budapest 9.99—10.07, Prága 58.75—59.15, London 276.

BEOGRÁDI TÖZSDE

London 276.75—275.95, Páris 224.23—222.23, Newyork 56.945—56.745, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 169—168.20, Berlin 13.5925—13.5525, Bécs 8.0397—0097, Budapest 9.9476—9.9176.

Állampapírok: 7%-os kölcsön 86.50—86, 4%-os agrárkötvény 51—50. Hadikárpótlási kötvény prompt 404.50—403.25, július 31-ére 404—403.50, augusztus 31-ére 407—406; december 31-ére 418.50—418.50, Nemzeti Bank 8180—8180.

BEOGRÁDI TERMÉNYÁRAK

Buza bácskai állomás 79—80, 2%, 225—225, Ujbuza Duna 76, 4%, 226—226, Fővonal 76, 4%, 212—215, Vrsac 77—78, 2%, 217.50—219. Tengeri prompt paritás Vrsac 212.50—212.50. Irányzat: Szilárd.

ZURICHI TÖZSDE

Beograd 9.12 hétnyolcad, Budapest 90.62, London 2521.71, Newyork 519.775, Brüssel 72.23, Milanó 27.1875, Madrid 75.85, Amsterdam 208.50, Berlin 123.91, Stockholm 139.30, Bécs 73.2125, Oslo 138.525, Kopenhága 138.50, Szófia 3.7575, Prága 15.3875, Varso 58.30, Athén 6.72, Konstantinápoly 248.50, Bukarest 3.0825, Helsingfors 13.06.

BUDAPESTI HATARIDŐS TERMÉNYTÖZSDE

Irányzat: Szilárd. Forgalom: Élénk. Buza októberre 26.04—26.05, 1930. márciusra 28.09—28.10. Rozs októberre 20.88—20.90, 1930. márciusra 22.89—22.90. Tengeri júliusra 24.00—24.10, 1930. május 20.90—20.92.

CHIKAGOI TERMÉNYTÖZSDE

Buza: Alig tartott. Júliusra 142, szeptemberre 145 hétnyolcad, decemberre 153. Tengeri: Nyugodt. Júliusra 102, szeptemberre 104 hétnyolcad, decemberre 98.5. Zab: Alig tartott. Júliusra 48 hétnyolcad, szeptemberre 49 háromnyolcad, decemberre 53 egynyolcad. Rozs: Alig tartott. Júliusra —, szeptemberre 111.25, decemberre 116 ötnyolcad.

WINNIPEG

Irányzat: Alig tartott. Buza júliusra 176 ötnyolcad, októberre 167 ötnyolcad, decemberre 163.25. Rozs júliusra 118, októberre 121.5. Zab júliusra 69 egynyolcad, októberre 71 háromnyolcad, decemberre 69. Árpa júliusra 87.75, októberre 88.25, új termés októberre 87 ötnyolcad.

ROSARIO

Irányzat: Alig tartott. Buza augusztusra 11.05. Tengeri augusztusra 8.35.

BUENOS AYRES

Buza augusztusra 11.05, szeptemberre 11.30. Tengeri augusztusra 8.65, szeptemberre 8.75. Zab augusztusra 7.80.

LIVERPOOL

Buza júliusra 10 sh 4 ötnyolcad d, októberre 10 sh 8 hétnyolcad d, decemberre 11 sh, márciusra —. Irányzat: Szilárd.

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Uj buza 77—78 kgos k. d. bácskai 215—217.50, augusztusra 217.50—220, bánáti 212.50—217.50, augusztusra 215—220, szerémi 212.50—217, augusztusra 215—220, tiszai uszály rakomány augusztusra r. k. 227.50—232.50. Uj árpa 63—64 kg. k. d. 150—155. Uj zab augusztusra k. d. bácskai 180—185, bánáti 177.50—182.50, szerémi 180—185. Tengeri bácskai k. d. 205—210, bánáti k. d. 202.50—207.50, szerémi 205—210. Bácskai liszt k. d. nullás gg és g 315—325, kettes 295—305, ötös 275—285, hatos 260—270, hetes 230—240, nyolcas takarmányliszt 140—150. Buzakorpa jutásában k. d. bácskai, szerémi és bánáti 120—125. Irányzat: Kellemeőbb. Forgalom: Buza 195, árpa 2, zab 2, tengeri 28 és liszt 4 vagon.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

július 26-án

Bácskai, bánáti és szerémi új buza 210—215. Bácskai, bánáti és szerémi új buza augusztusra 212.5—217.50. Tiszai hajórakomány 230—235. Bégai hajórakomány 227.5—232.5, csatornai hajó 220—225, dunai hajó 227.5—232.5. Uj rozs bácskai 190—195. Uj zab bácskai 177.5—182.5. Zab szerémi és szlavóniai 177.5—182.5. Takarmány árpa új 150—160. Tavasz 180—190. Baranyai tavasz 185—195. Tengeri morzsolt prompt 205—210, augusztusra 210—215, száritott októberre-novemberre 185—190. Liszt 00. 310—320, 0. 310—320, 2. sz. 290—300, 5. sz. 265—275, 6. sz. 245—255, 7. sz. 235—245, 8. sz. 155—165, korpa prompt 125—130. Irányzat: Buza szilárdabb, tengeri változatlan. Forgalom: Buza 230, tengeri 136, liszt 5, zab 1, árpa 7, rozs 1, összesen 379 vagon.

A hétórás vonat rejtélye

Detektívregény Irta: MARCEL GUILLAIN

(22)

Suzanne mintha felhőkből bukott volna alá, rebegé:

— Rogers ur újra nősült?... Sybel Anna asszony mostoha anyja volt... soha el nem képzeltem volna ezt!

— Gyermekek! mindez jóval a te születésed előtt történt és ez a második házasság oly rövid életű volt. A második Rogers asszony gyermekágyban hunyt el, világra hozva a kis Adrient, aki iránt nővére Anna, aki ekkor hét éves volt, nagy szeretettel viseltetett, ami pedig apját illeti, ez imádta fiát. De vagy nagyon elkényeztetett, vagy anyja természetét örökölte, már kora ifjúságától kezdve vásott fegyelmezetlen, javithatatlan gyermeknek mutatkozott. Nem volt rosszü fiu, de makacs, önállóságra törekedő és imádta a függetlenségét. Irtózott a tanulástól, csak a sportot, a szabadságot szerette... elannyira, hogy tizenhét éves korában szörnyen összekülönbözött apjával, aki mindameltt türelmes volt és a legutolsó pillanatig igyekezett jó utra téríteni fiát, hirtelen és bejelentés nélkül otthagya a szülői házat.

— Ah! jó Istenem! ez a végleges szakítás volt?

— Nem egészen... két vagy három ízben visszatért... de képtelen volt kalandos természetét megfékezni s egy helyben maradni. És mikor negyedizben eltűnt, többé nem adott semmi hírt magáról; belevetette magát az élet forgatagába, élt egyik napról a másikra, mindenféle mesterségen, viszon-társágokon keresztülvélve...

— Mily szörnyű bánat lehetett ez ap-

jának és nővérenek!

— Anna esodálatraméltó dolgokat mivel... mindent elkövetett, hogy javithatatlan fivérét a helyes utra visszavezesse és a hatalmában álló összes eszközökkel igyekezett apja haragját mérsékelni, hogy bocsásson meg rossz utra tévedt fiának. De minden fáradozása lehetetlenségbe ütközött. Mikor Rogers meghalt, évek óta nem látta fiát és nevét sem volt szabad kiejteni előtte. Egyáltalában nem tudták, mi lett belőle, hogyan, hol, miből élt.

Suzanne elgondolkodott.

— Igen, értem, hogy lehet az, hogy keresztanyám sohasem beszélt előttem fivéréről. Borzasztó kinszenvedés volt ez számára és szíve vérzett, ha a szerencsétlen Adrien sorsára gondolt... oh! most már értem azokat a szivszaggató és mégis oly gyöngéd hangu leveleket, amelyeket hozzá intézett, mikor végre feltalálta.

Aztán hirtelen más eszmére térv át:

— Kétségtelen, hogy férje, Sybel ur ismerte ennek a fivérének a létezését nemde? Tehát, hogyan lehet, hogy Archpierre nem tudott erről... de mint olyan ember, aki nagyon sokat adott a társadalmi formákra és korrektségre, bizonyára nagyon szégyelte magát és óvakodott ezt a szomorú históriát tovább adni.

— Ez igaz.

— Ah! rögtön föl kell keresnem Archpierre-t, el kell mennünk Passyba, hogy közöljük ezt a titkot. Nem szabad, hogy a kétség továbbra is ott lebegjen boldogult keresztanyám emléke fölött!

Az aggastyán helyeslőleg bólintott.

— Igazad van, kedves gyermekem, azzonnal fölkeressük Archpierre-t.

— Igen! igen! mindent el kell mondani, föl kell tárnunk az igazságot! Mert hiszen itt vannak ezek a szerencsétlen kicsinyék, Adrien gyermekei, akiket Sybel asszony a vidéken elhelyezett. Nem szabad elhagyni ö-

ket... gyorsan, gyorsan, Sokrates apó, menjünk!

Az aggastyán jóságosan mosolygott.

— Igazad van, kicsikém, de adj anynyi időt, hogy összeszedjem kissé magam, tudod én már nehezen mozgatom meg vén csontjaimat. Ah! távol vannak azok az idők, mikor egyik festőműhelyből a másikba futkároztam! Mikor a Montmartre-ről a Montparnassera gyalog sétáltam át!

Suzanne zsebeiben keresgélt és előhozott egy marok ezüstpénzt.

— Gazdag vagyok, kocsin fogunk az Avenue Ingersre menni!

Tényleg Suzannának pénze volt. Addig is, míg állandó munkát szerezhetne, akvarell festményeket készített legyezőkre, ami lehetővé tette azt, hogy igénybe ne vegye öreg barátja erszényét.

Mindazonáltal Sokrates apó tiltakozva felelt:

— Csak lassan, kicsikém, nem vagyunk milliomosok. A körvasut egyenesen a célhoz vezet bennünket és mivel dél elmúlt, egész bizonyos, hogy otthon találjuk őket.

Mikor a komornyik bejelentette az Ingres sugárfűti fényes villában, hogy Suzanne itt van és arra kéri Archpierre-t, hogy fogadja el őt, az ebéd már befejeződött és csupán csak Ludovic, Eszter és Maurice Sybel tartózkodtak a dohányzóban.

René Sybel visszatért Lillebe és a két fiatal asszony éppen készült elhagyni a villát, hogy kikocsizzanak.

Ez a váratlan bejelentés nagy meglepetést okozott.

Maurice megilletődve helyezte el az új-ságot, amelynek olvasásába elmerült; Archpierre, aki éppen a titkárra által eléje helyezett leveleket írta alá, fölemelte fejét és a toll kiesett kezéből. Ami Eszter kisasszonyt illeti, lecsapta örökös horgolási kézimunkáját és nyersen mondá:

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

Eladó

ELADÓ HÁZ, Laza
Kosticsa u. 11. sz. Bővebbet
ugyanott. 2519

Kiadó

Kiadó elegáns butorozott szoba. Érdeklődni
Rad dohánytözsde, Jevrejska 14. 2515

BÉRBEADÓ egyedülálló családi ház 3 szoba
konyha nyárikonyha és mosókonyha, kerttel és
más mellékhelyiségekkel.
Cara Dušana 47. Bővebbet
a kórház portásánál. 2300

Kereslet

Fiatalt asztalossegéd, aki
poltírozni is tud, továbbá
egy jobb házból való
fiú tanoncnak azonnal
felvételt. Truppel hang-
szerkészítő, Noviszád. 2516

TANULÓ LEÁNYOK
fizetéssel felvétetnek.
„Edison” női divatszalon
Jevrejska 6. 2521

TANONCOK fizetéssel
felvétetnek Schönberger
butorgyárban, Kőlcsey u.
2325

Állást keres

RAKTÁRNOK, pénzbe-
szedő, éjjeli őr vagy eh-
hez hasonló állást keres
csekély nyugdíjból élő
intelligens ember. Cim a
kiadóban.

Költöző

ASSZONYOK ÉS LE-
ÁNYOK Noviszád kör-
nyékéről, akik gyógyke-
zelésre járnak, szép lak-
ást kaphatnak, esetleges
ellátással is. Banzerné,
Ustavska 26. 2513

ISKOLÁSGYERMEKEK
szép lakást és ellátást
kaphatnak, esetleges né-
met oktatást is. Banzerné,
Noviszád, Ustavska
u. 26. 2512

Olcson eladó félteher

autó

új gumikkal jó karosszériával
nagyon alkalmas mézár-
osoknak, jégklordásra vagy
hasontóra. Érdeklődni lehet
a Pétervári sörgyárban
Telefon 28-03

UTAZÓ

a Vojvodnában, Szerem-
ben, Szerbiában, esetleg
Bosznában jól bevezetve,
komoly, szorgalmas munka-
erő, ismert ilkögyárnál ál-
landó alkalmazáshoz juthat.
Ajánlatok az eddigi működés
megjelölésével és referenci-
ákkal a következő címre kü-
lendők: PUBLICITAS D. D.
ZÁGRÉB, Gunduličeva 11.
Telje: Za — 20328.

HIRDETÉSEKET

felvesz

A DÉLBÁCSKA

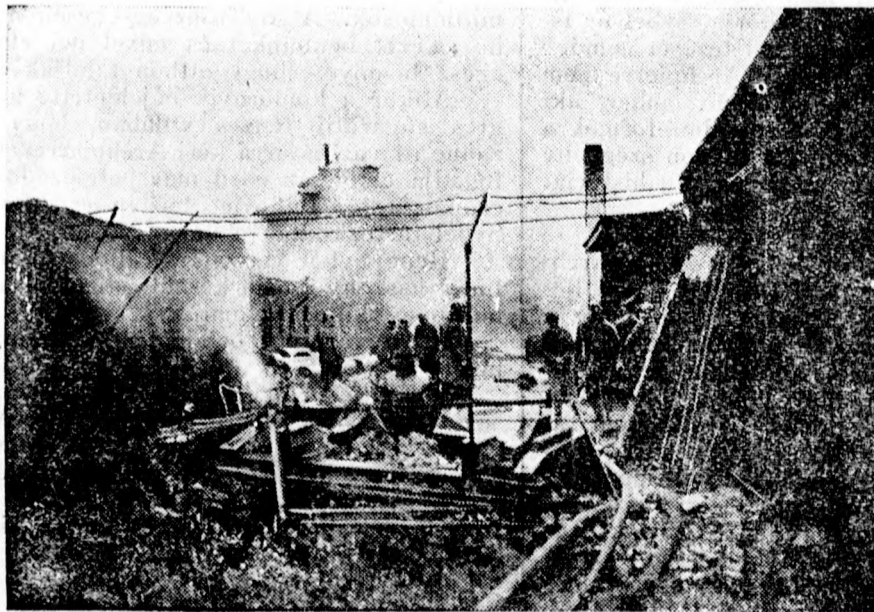
kiadóhivata

Noviszad, Kralja Petra 30

A berlini
robbanás képei

Megirtuk, hogy Berlinben felrobbant
egy szénsavgyár, amely borzalmas pusztítást
okozott.

Első képünk a gyártelepet a robbanás
előtt, második képünk az oltást végző tűz-
oltókat, harmadik képünk pedig az első sebe-
sült elszállítását mutatja

Szunyog és légy

ellen
kékre, vagy
zöldre festett

drótszövettel

védje lakását
Beszerezhető:

KRAMER TESTVÉREKNÉL
NOVISAD MALI LIMAN

Fizessen elő
a Délbácskára

Legrégibb

fűző, keztyű, harisnya és bőrkeztű
különlegességek szaküzlete

FISCHER J. és FIA

NOVISAD, KRALJA PETRA 23. — Telefon 23-64.

